# GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 71.

W Niedzielę Dnia 5. Września 1802.

*Z Krakowa d. 5. Września.*

D. 28 Sierp: Magistrat C. K. Miasta Krakowa, wraz z urzędnikami mieyskiemi, starszemi kongregacyi kupieckiey i Cechami, zgromadził się na Ratusz o godzinie 10 zrana, iako w dzień na uroczystość przypięcia publicznie Jmci Panu Michałowi Wohlmanowi, dotychczasowemu Radcy Magistratowemu, medalu złotego zasługi, którym go J. C. K. M. w nadgrodę iego 50 letniey przeszło służby na urzędzie Radcy przy tymże Magistracie, wraz z tytułem C. K. Konsyliarza zaszczycić raczył, przeznaczony. — Za przybyciem JW. Cyrkularnego Starosty Krakowskiego i konsyliarza Gubernialnego barona Riedheim, do odbycia tego aktu upoważnionego, tymczasowy dyryguiący Magistratu, Konsyliarz sądu ślacheckiego Krakowskiego JP. Gellinek, miał do niego stosowną mowę, poczem JW. Starosta Cyrkularny, zabrawszy głos wyraził dobroć Monarchy w nadgrodzaniu zasług, i w przytomności Magistratu, Urzędników Miasta, i oraz licznie zgromadzonych na ten akt Gości, przypiął medal zasługi JPanu Wohlmanowi, który za to stosowne Nayłaskawszemu Monarsze złożył podziękowanie, kończący zaś prezydencyą Miasta Jmć Pan Filip Lichocki, również w nadgrodę zasług swoich, na rożnych funkcyach przy Mieście tym od lat kilkudziesiąt,.tytułem Cesarsko Królewskiego Konsyliarza i wolnym wraz z JP. Wolhmanem, przed Radnemi w Magistracie zasiadaniem, od J. C. K. M. zaszczycony, podziękował w mowie swoiey imieniem Magistratu i Miasta, za dobroć Monarchy w wynadgrodzeniu zasłużonego współczłonka.— Dnia 1wszego tego miesiąca, iako w dniu na zaprowadzenie nowego Magistratu Miasta tego przeznaczonym, zgromadził się dotychczasowy i nowy Magistrat, wraz z urzędnikami dawnieyszemi Miasta, zgromadzeniem Kupieckim i Cechami o godzinie 9 zrana do Kościoła Panny Maryi i tam na przybycie JW. Gubernatora oczekiwał. Gdy JW. Gubernator, wraz z JW. Prezesem Trybunału Appellacyynego, oraz Konsyliarzami tak Gubernialnemi iako i Appellacyynemi przybyli, przyiętemi byli we drzwiach Kościoła od Duchowieństwa, i przed Ołtarz wielki zaprowadzonemi, gdzie za ich przybyciem zaśpiewano Hymn: *Przyydź Duchu*

*Swięty*, potym miał solenną Wotywę JW. X. Gawroński Konsyliarz Gubernialny, pod czas którey licznie dobrana muzyka przygrywała. Po skończoney Wotywie, udali się JW. Gubernator, Prezes Appellacyi, Konsyliarze Gubernialni i Appellacyyni, dawnieyszy i nowy Magistrat, oraz Urzędnicy mieyscy, wraz z licznie assystuiącemi przednieyszemi Obywatelami Miasta i Cechami, do domu W. JP. Kluszewskiego na Brackiey Ulicy stoiącego, a na posiedzenia nowego Magistratu przeznaczonego. Tam tedy w przytomności licznie zgromadzonych Osób i assystuiących Gości JW. Gubernator wraz z JW. Prezesem Appellacyynym, instalowali nowy Magistrat, z Osób następuiących złożony;

Prezydenta, JP. Dominika Drdatzkiego.

Wice Prezydenta JP. Walentego Gollmayera.

Konsyliarza Magistratu z charakterem Wice Prezydenta JP. Walentego Bartscha.

Honorowych assessorow Magistratualnych, oraz C. K. konsyliarzy;

JP. Filipa Lichockiego P. O. D.

JP. Michała Wohlmana,

Konsyliarzy Magistratu;

JP. Jozefa de Rangstein P. O. D.

JP. Walentego Lichockiego P. O. D.

JP. Tomasza Krzyżanowskiego P. O. D.

JP. Macieja Kasnamillera.

JP. Peregryna Łodzińskiego.

JP. Franciszka de Schindler.

JP. Jozefa Hirszberga, i

JP. Ferdinanda Pohlberga, oraz nowo obranych Sekretarzy, i innych Officyalistow złożony, z tego powodu nayprzod JW. Gubernator, a potem JW. Prezes appellacyyny, mieli stosowne do tego aktu mowy, po których, te rażnieyszy Prezydent Miasta JP. Drdatzki, imieniem nowo obranego Magistratu, a JP. Janikowski pierwszy Gminny Miasta Krakowa, imieniem obywateli Miasta za nadanie nowego Magistratu, Nayłaskawszemu Monarsze, podziękowania złożyli. — JW Gubernator z tego powodu, dał tegoż dnia wspaniały obiad, na którym rożni dystyngwowani Goście i Prezesowie nowego i dawnego Magistratu znaydowali się.

*Z Wiednia d.* 28. *Sierpnia.*

D. 20 t. m. Arcy Xżę Jmc udał się w podroż do różnych prowincyy niemieckich. Jedzie ztąd na Krakow, Ołomuniec i Bryn do Pragi, a ztamtąd na Linc do Wiednia na powrot, gdzie około ostatniego przyszłego miesiąca zamyśla powrocić. Podług nadeszłych wiadomości znayduie się w dobrym zdrowiu.

Na żądanie Xcia Biskupa Passawskiego woyska C. K. zaięły stolicę i iego prowincyę aż do ukończenia dzieła pokoiu przez deputacyą Rzeszy w Ratysbonie pod przewodnictwem ofiaruiących się zch mocarstw za pośredników, zebrać się maiącą. Z tego powodu Xżę Biskup wydał następuiące oznaymienie.

" Wiadomo powszechnie, że dwie kolomny bawarskich woysk osadziły zbroyną ręką opactwo na obu brzegach Dunaiu leżące, bez poprzedniczego zwykłego ostrzeżenia lub nayrnnieyszego wezwania, i część tych woysk takie stanowisko na przeciw stolicy naszey obrała, że armaty z rozpalonemi luntami przeciw bramom wymierzone zostały, i co moment osadzeniem miasta groziły; zaczem Xżę Biskup Jmc rozumiałby uchybić swych obowiązków iako zwierzchnik kraiowy i członek Rzeszy, gdyby o tem J. C. K. M. iako głowie Rzeszy, śpiesznie iak naypokorniey nie doniosł, i nie wezwał iego Naywyższey opieki przeciw każdemu wtargnieniu woysk obcych stosownie do nadwornego dekretu pod d. 22

Lipca. Gdy teraz kommenderuiący w Scharding C. K. jenerał odebrał od swego dworu zlecenie, ażeby dla zasłonienia tego kraiu osadził tymczasowo iego stolicę i resztę kraiu stosowną liczbą woyska pod iego rozkazami będącego, z uroczystem atoli zapewnieniem, iż w administracyi kraiowey, iako też iey stosunkach, iakiegokolwiek są one nazwiska, nayinnieysza nie nastąpi odmiana; Xżę Biskup Jmć sądzi przeto za rzecz potrzebną podać to do powszechney wiadomości, i wszystkich swoich wiernych poddanych po oycowsku upomnieć, ażeby się przytem spokoynie zachowali, od wszelkich politycznych rozumowań głośnych wstrzymali, i z tą spokoynością, iaka dobremu poddanemu każdego kraiu przystoi, oczekiwali rozstrzygnienia losu ich kraiu przez zwołaną teraz do Ratysbony deputacyą Rzeszy. Przez ścisłe zachowanie ninieyszego upomnienia uchroni się każdy od nieprzyiemnych skutków, iakieby przeciwne postępowanie na niego ściągnąć mogło. Dan w Passawie d. 17 Sierpnia 1802. „

Gdy J. C. K. M. osądził za rzecz potrzebną rozciągnąc tę samę opiekę i środki na Arcybiskupstwo Salzburskie i probostwo Bertoldsgaden, aż do ukończenia wyżey wzmiankowanych negocyacyy, weszły tam zatem C. K. woyska, z tem samem zaleceniem nie tykania kraiowey administracyi iak w Passawskim.

Nowo mianowany Xżę Biskup Gracki Jan Fryderyk hrabia Waldstein, odprawił d. 20 t. m. wspaniały wiazd do swego biskupstwa w przytomności kraiowego gubernium, i innych urzędów i licznie zebranego ludu. JW. Gubernator hrabia Welsberg-Raittenau dał z tey okazyi wielki obiad.

W Piezburgu od d. 19 t. m. odprawione zostały 24 aż do 26 posiedzenie seymu. — Na założenie akademii woyskowey w Węgrzech przydał ieszcze Michał Parnicki 1000 ryń.

*Z Ratysbony d. 16. Sierpnia.*

D. 13 wieczorem przybiegł goniec francuzki do ob. Bacher, i tegoż samego dnia udał się w dalszą podroż do Wiednia. — Przywiozł on 1) uchwałę senatu pod d. 14 Termidora razem z urządniczą ustawą konstytucyi, i depeszami ministra Talleyranda d. 17 Termidora. 2) List ministra związków zewnętrznych, w którym obywatelowi Bacher oświadcza naywyższe ukontentowanie pierwszego konsula za iego dotychczasowe sprawowanie się i donosi, że rząd francuzki ob. Laforesta przeznaczył na nadzwyczaynego posła przy seymie Ratyzbońskim. Ob. Bacher iest wezwany, aby swoiemi wiadomościami i doświadczeniem wspierał ob. Laforesta.

Ob. Bacher kommunikował seymowi uchwałę senatu, ale ta iako i należące do niey depesze nie były podług zwyczaiu w osobney kopii oddane, lecz tylko przeczytane.

Oto iest wyciąg z depeszy ministra Talleyranda do ob. Bachera ministra rezyduiącego przy seymie ratyzbońskim.

*Z Paryża d. 17 Termidora (5 Sier:)*

Wszyscy zwierzchnicy Europy maią rowny interes widzieć zaprowadzone stałe naypierwsze władze Rzepltey francuzkiey, gdyż to iest iedynym środkiem do ustalenia dzisieyszego rządu, i postawienia powszechnego pokoiu na nieodmiennych zasadach. — Obie senatu uchwały pod 2 i 4 t. m. trafiły do tego celu wyrażaiąc wolą i życzenie ludu francuzkiego względem iego naywiększego interessu. — Mowa Prezydenta senatu i odpowiedź pierwszego konsula okazuią, że Rzeplta w woynie nie miała innego celu procz swoiey niepodległości, a w pokoiu procz zasad teyże niepodległości utwierdzonych na zasadach rowności, sprawiedliwości i powszechnego porządku. „

)2(

*Z Genui d. 7. Sierpnia.*

Przybyły tu na dniu dzisieyszym z Paryża goniec przywiozł iak zapewniaią, mianowanie senatora Durazzo Dożą naszey Rzepltey na mieysce ob. Cattaneo, który godności tey przyiąć niechciał.

Wiadomości morskie donoszą, iż galera sardyńska po stoczoney bitwie z galiotą tunetańską zabrała ią wraz z 110 ludzi, którzy się na niey znaydowali i dwiema statkami neapolitańskiemi wprzod od tey galioty zachwyconemi; te trzy statki na wyspę Magdalenę zaprowadzone zostały.

Sto szosta półbrygada woyska liniowego francuzkiego w dniach tych opuściła Pierre d'Arena, mieysce zaś iey 8 półbrygada lekka zastąpiła.

*Z Bruxelli d. 14. Sierpni.*

Pozawczoray w nocy Xżę Dołgoruki jenerał rossyyski w towarzystwie Xcia Tusiakin taynego konsyliarza i szambelana J. Imperatorskiey Mci, iadąc z Petersburga do Paryża przeieżdzał przez nasze miasto. Wielu także panow rossyyskich, szwedzkich, duńskich, których chęć poznania Francyi do odbycia podroży skłoniła, iadąc do stolicy odwiedzali nasze miasto. Z drugiey strony od kilku dni wielu gońcow iadących z Paryża do Hagi i na przemian, widzieliśmy tędy przeieżdzaiących. Podług odebranych świeżo wiadomości woyska posiłkowe francuzkie na żołdzie batawskim będące w pierwszych dniach Września zaczną Hollandyą opuszczać; w Flesindze tylko korpus woyska morskiego pozostanie.

*Z Berna d. 12. Sierpnia.*

Wiele dystryktów tego kantonu sposobi się do oddania woysk pod zarządzenie rządu; dystrykt Zollikofen wezwany od rządu aby dostawił iednę kompanią ochotnikow, zgromadził znacznieyszych obywatelow d. 6 b. m. po południu w Schupfen, którzy iednomyślnie zezwolili na dostawienie iedney kompanii ochotnikow dla bronienia ninieyszego rządu. Postanowiono, iż kompania ochotnikow zbierze się d. 8 w Schupfen i zaraz ruszy. Ledwo co oznaczona nadeszła godzina gdy ze wszystkich stron usłyszano bębny i radosne okrzyki; ochotnicy przybyli pod dowodztwem swoich kommendantow gromadzkich, i wypocząwszy nieco, udali się w drogę do Berna. W małych kantonach zdaie się, iż rzeczy co raz gorszą przybieraią postać. Naczelnicy nowey nabrali śmiałości, a postrach demagogow co raz bardziey czuć się daie. W Kantonie Schwitz nadewszystko werbuią woyska i lud uzbraiaią pod pozorem, iż w kantonie tym znayduie się banda łotrow.

*Z Berlina d. 21. Czerwca.*

D. 29 t. m. otworzony został testament zmarłego Xcia Henryka przez ministra stanu hrabiego Alwensleben w przytomności deputowanych rożnych sukcessorow i kamery Xiążęcey. Po oderwaniu pierwszey koperty, znalazła się druga z podpisem własney iego ręki w francuzkim języku do Krola, poczem wspomniony testament zaraz Królowi Jmć do otworzenia przesłany został. Hrabia Alwensleben oświadczył z tego powodu deputowanem, iż stosownie do przepisow kraiowych żaden Xżę krwi krolewskiey nie może testamentu czynić bez zezwolenia krolewskiego, zaczem należy oczekiwać od Króla Jmć w tey mierze wyroku. — Przed dwiema laty Xżę Henryk kazał sobie wystawić grobowiec, a roku następnego własną ręką napisał sobie następuiący nadgrobek; "Losem urodzenia rzucony w odmęt pro-

żnego dymu, który pospolita ludzi tłuszcza wielkością i chwałą nazywa, a którego nikczemnośc mędrzec poznaie, wystawiony na łup wszelkich przykrości, będących społeczeństwa ludzkiego nieoddzielnym udziałem, dręczony od namiętności obcych, miotany własnemi, cierpiący częstokroc potwarze, niewolny od niesprawiedliwości, dręczony żalem z utraty kochanych krewnych i doświadczonych wiernych przyiacioł, lecz znayduiący często na łonie przyiaźni pociechę, szczęśliwy w samotnym z sobą obcowaniu, szczęśliwszy, ieżelim usłużył moiey oyczyznie, lub w pożądaney porze mogł otrzec łzy cierpiącey ludzkości. Oto iest krotki obraz życia Fryderyka-Henryka-Ludwika, syna Fryderyka Wilhełma Krola Pruskiego i Zofii Doroty, corki Jerzego I. Krola Wielkiey Brytanii. Przechodniu! pomniy; iż nie masz doskonałości na ziemi; ieżelim niemogł bydź naylepszym z ludzi, nie byłem przynaymniey z liczby niegodziwych; pochwała lub nagana nie dosięga tego, ktory spoczywa na łonie nieśmiertelności, lecz słodka nadzieia pokrzepia ostatnie momenta tego, kto wypełnił swoie obowiązki, i ta mnie przy schyłku życia moiego nie opuściła.— Urodzony d. 18 Stycznia 1726, zmarły d. 3 Sierpnia 1802.

Hrabia Noronha przeieżdzał tędy iako ambassador hiszpański do Petersburga. Podkomorzy hrabia Pahlen przybył tu z Petersburga, a francuzki jenerał brygady Wołodkowicz z Paryża. — Onegday hrabia Hatzfeld nadzwyczayny moguncki poseł oddał Krolowi Jmc na prywatney audyencyi list zaufalny.

*Z Paryża d. 16. Sierpnia.*

Dnia wczorayszego obchodzono naywspanialey uroczystość urodzin Bonapartego, i iego dożywotniego konsulatu. Jeszcze dnia poprzedniczego wieczorem 50 armatnich wystrzałow, i odgłos dzwonow zapowiedziały tę uroczystość. Powietrze było nader piękne. Los iakiś tak zdarza, że zawsze, gdy Bonaparte ma co wielkiego uskutecznić, naypięknieysza panuie pogoda; z tey przyczyny przystosowano wczoray ow znany wiersz Wirgilego do Augusta:

*Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane:*
*Divisum imperium cum Jove Consul habet.*

Po wszystkich kościołach śpiewano *Te Deum*, reformowani nawet, ktorzy co moment oczekuią swoiego urządzenia, niedali się w tey mierze uprzedzić. Mieli o godzinie 3 po południu audyencyą u pierwszego konsula, na ktorey mu powinszowanie urodzin złożyli. Jakożkolwiek ten dzień był dla Bonapartego wesołem, zmordował go jednak bardzo, ponieważ cały na dawaniu audyencyow przepędził. Wszystkie władze cywilne i woyskowe, rownie iak i ministrowie zagraniczni złożyli mu swoie powinszowania. O godzinie 10 legat poświęcił iego wuia na biskupstwo liońskie. Arcybiskup paryzki przybył dopiero na końcu tego obrządku, pierwey bowiem miał mszą na zamku. Wieczorem illuminacya była przepyszna. Plac Wandom był tylą słupami otoczony, ile Rzeplta departamentow liczy. Te wszystkie łączył między sobą łańcuch kwiecisty, a od dołu do gory lampami oświecone były. Na środku placu było drzewo wolności, ktorego oświecenie wydawało iabłka hesperyyskiego ogrodu. Dokoła drzewa była w transparencie urządnicza senatu uchwała względem konstytucyi. Lampy obiaśniaiące wieże kościoła P. Maryi wystawiały gwiazdę, ktora się na wierzchołku wieży błyszczyła. Gdy przypomniano sobie, że pierwszy konsul urodził się pod znakiem Panny, domyślił się przeto każdy, co znak tey gwiazdy w świetle na wieży kościoła P. Maryi oznaczał. Trzech-

set nayprzednieyszych muzyków grało w Tuilleri sztuki Cherubiniego, Filidora, Haydena, Mehula i t. d. Na nowym moście dano wielki faierwerk, gdzie 40,000 rac zapalono, i posąg pokoiu był wystawiony. Dwa inne wielkie faierwerki dano przy bywszey mieyskiey gościnni i elizeyskich polach. Cztery orkiestry umieszczone były na placu Wandom i przy gościnni mieyskiey.

Miasto Paryż ucieszyło wielu nieszczęśliwych przez wykupienie zastawów z Lombardu, a w szkołach początkowych rozdane były nadgrody. Na dzień urodzin Bonapartego, które d. 15 Sierpnia 1769 były, zrobiono wiele wierszów. Przez cały dzień co godzina wystrzały z armat słyszeć się dawały, a uchwały senatu pod 14, i 16 Termidora były na wszystkich publicznych placach czytane. Na placu Wandom wznosiła się także świątynia wdzięczności. Wieża kościoła S. Magdaleny była illuminowana. Członki trybunatu, który się znowu zgromadził, złożyły pierwszemu konsulowi swoie powinszowania. Wczoray było także święto w niebowzięcia P. Maryi. Na *Te Deum* znaydowały się wszystkie publiczne władze. Tuteyszy arcybiskup wydał wprzód list pasterski, w którym mówi: " Naczelnik narodu iest przez swoy urząd wszystkich prywatnych dobrem, a dobre ustawy są szacownieysze niż złoto i słodsze niż miod. Błagaycie więc Boga za utrzymanie drogich dni pierwszego konsula, i wołaycie z Hebrayczykami: *Niech żyie Salamon*!"

Nigdy Bonaparte nieodebrał licznieyszych poselstw z powinszowaniami, iak wczoray. Wszystkie władze hołd mu swoy oddały, nawet przytomne członki prawodawczego ciała, arcybiskup paryzki z duchowieństwem, bawiący się tu jenerałowie i admirałowie, instytut narodowy, agenci wexlowi i t. d. Wszystkie poselstwa miały mowy, które dzisieyszy Monitor w sobie mieści. Mowca ciała prawodawczego dziękował Bonapartemu za dobrodzieystwa, które przez ustawę urządniczą narodowi wyrządził. Pierwszy konsul w odpowiedzi swoiey wyraził: " Los francuzkiego ludu iuż zabezpieczony został od zagranicznego wpływu. Z zaśdrością obce mocarstwa patrzą na potęgę i chwałę Francyi, a nie mogąc iey orężem pokonać, chwytałyby wszelką sposobność do wzniecenia niezgody na iey łonie. „ Prezydentowi trybunatu ob. Challan, odpowiedział Bonaparte między innem: " Szacunek władzy zależy od usług dla oyczyzny przezeń zrobionych. „ Gdy Bonaparte biskupom odpowiadał, stawiał im za wzór do naśladowania arcybiskupa paryzkiego. Ze strony instytutu narodowego prezydent ob. Huey, a od reformowanych ob. Marron mieli pochlebne mowy. Kommendantowi załogi paryzkiey obywatelowi jenerałowi Mortier, odpowiedział Bonaparte: " Trwałość tylko rządu może stan armii zapewnić i nadgrody, na które sobie odważni woiownicy zasłużyli, i utrzymać w pierwszey europeyskiey armii tego ducha, który ią postrachem wrogów uczynił. „ Kommendant gwardyi narodowey w Paryżu jenerał Junot zapewniał, że nie masz między nimi nikogo, któryby życia swoiego chętnie za pierwszego konsula nieponiosł na plac boiu. Poselstwu officyerow artyleryi i indżynier w oświadczył Bonaparte, że od ich sztuki całość państwa zależy.

Na wczorayszey audyencyi posłów zagranicznych ambassador cesarski hrabia Cobenzl przedstawił pierwszemu konsulowi senatora hamburskiego P. Walentego Meyera, a hrabia Markow, jenerała majora Tolstoy-ostermana, Xcia Dołgorukiego i t. d.

W ostatni czwartek kościoł weteranow przemieniony w czasie rewolucyi na świątynię Marsa, został na nowo przez officyała Dekar

dola na kościoł poświęcony. Kapelan weteranow Korkolis miał stosowną mowę, a kommendant weteranow jenerał Berruyer dał ucztę dla 24 osob.

Sławna wierszopiska Pani Duboccage umarła w 92 roku życia swoiego.

Czas amnestyi dla tych, ktorzy się zechcą na łono oyczyzny powrocić, został do 21 Sierpnia przedłużony.

Za staraniem pierwszego konsula zamek St. Clud będzie na 19 t. m. gotowym do mieszkania.

Kawaler Barthes przybył tu gońcem od Krola Sardyńskiego. Los tego Krola zwraca na nowo baczność Europy.

Nim nasze woyska Szwaycaryą opuściły, jenerał Montrichard odebrał pochlebny list z podziękowaniem od rady wykonawczey za utrzymanie karności woyskowey. Chorzy francuzcy pozostali w Szwaycaryi z braterską troskliwością są traktowani.

Pomiędzy Prusami i Francyą nayściśleysza przyiaźń panuie. Woyska francuzkie maią rozkaz wszystkich dezerterów pruskich na grunt francuzki zbiegłych natychmiast do armii pruskiey odsełać.

D. 28. Lipca przybyła do Korunny fregata hiszpańska Urquijo z Verakruxu z 100,000 twardych piastrow, 300 beczkami cukru, indygu i t. d.

Minister policyi Fouché wydał do prefektów okolnik, gdzie im korzyści nowey urządzaiącey ustawy przewybornie maluie, i między innem wyraża: " Ta oryginalna, a z zagranicy nie przecięta ustawa rozwiązała zagadnienie spokoynego następstwa w pierwszem dostoieństwie naszem, nie czyniąc onego dziedzicznem, coby mogło było skazić czystość urządzeń naszych.

W departamencie Sekwany w przeciągu 22 dni utopiło się przy kąpaniu 34 ludzi.

*D. 17. Sierpnia.*

Wydawca dziennika paryzkiego ob. Barbet ostatni numer swego dzieła dedykował *Jego Nayświetnieyszey Konsulowskiey Wysokości* (*à Son Auguste Sublimité*) *Napoleonowi Bonapartemu*, ktory tytuł w swoim piśmie ciągle mu przydaie. ,, Odtąd, dodaie autor, będzie Europa miała Konsula, Cesarzow, Sułtana i Królow.

Sławny Ob: Baudus wydawca północnego spektatora (Spectateur du Nord,) ktory się tu od nieiakiego czasu bawił, wyieździa na powrot, i będzie na dal swoy dziennik w południowych Niemczech wydawał.

Dzisieyszy Monitor mieści w sobie list pasterski, w którym arcybiskup paryzki zaleca śpiewać *Te Deum* z okoliczności urodzin Bonapartego i wniebowzięcia Panny Maryi. W nim czytamy między innemi następuiące myśli; ,, Bóg stał się człowiekiem, tryumfował ze śmierci, a ze swoim tryumfem połączył czystą i niepokalaną Pannę, ktorą sobie za matkę obrał. My iesteśmy dziećmi owego wybranego kraiu, ktory iest oddany poręczney opiece błogosławioney Maryi. I w iakimże szczęśliwszym czasie moglibyśmy tey niebieskiey opiekunniczki Francyi wzywać? Mogłoż się kiedy bardziey iey orędownictwo okazać? W dzień wniebowzięcia Maryi ogłosił Papież przywrócenie religiynego pokoiu we Francyi. —— W dzień Maryi, opiekunniczki Francuzów, Gwiazdy morza, pocieszycielki utrapionych i ucieczki grzesznych, otrzymuie Francya iedno z naywiększych dóbr w świecie, gdy przez konkordatę naywiększy upominek dla wieczności otrzymała. Ogłaszaią Bonapartego dożywotnim konsulem, ktory nam nader iest drogim i

za ktorego drogie życie gorąco w przybytku naszey ukochaney Maryi modlić się powinniśmy, gdzie uchwała senatu ogłoszona będzie, ktora szczęście naywiększego i naylepszego ludu zabezpieczy &c. &c."

Inni arcybiskupi i biskupi podobnież okólniki wydali. Arcybiskup Turski między innem wyraził: "Jeżeli inne głosy uwielbiaią bohatera, który całe państwa podług swoiego upodobania dzieli i iednoczy, którego głosu wszystkie narody w milczeniu słuchaią, i którego samo imię iest pierwszem w Europie mocarstwem; my składaymy iedynie na ołtarzach ofiarę naywyższemu.„ &c."

Z Weilburga powrocił tu minister nassawski Gagern.

Trybun Laussat został mianowany prefektem Luizany.

Niektóre dzienniki nasze nazywaią ostatnią uroczystość świętem utwierdzenia, i porownywaią ią z ową uroczystością, gdy niegdyś w Rzymie pewny konsul dyktator zamknął Janusa kościoł. Pani Bonaparte aż do godziny 11 dawała audyencye.

Dla 38 szwedzkich kupieckich statkow, które w czasie woyny zabrano, kazał rząd wyliczyć 2,087,175 fran. nadgrody.

Senator bremeński Gröning znayduie się tutay w ważnych zleceniach.

Wszyscy emigranci chcący z amnestyi korzystać, maią także metryki przysyłać.

Na żądanie Cesarza Jmć wyiechali nasi naylepsi doktorzy do Wiednia dla leczenia Arcy Xcia Karola.

*Z Stokolmu d. 17. Sierpnia.*

Dnia onegdayszego Krolestwo nasi powrocili z Finlandyi, i zaraz się udali do zamku Haga.

Nasz ambassador w Petersburgu baron Stedyng uwolnił się na rok od służby, a mieysce iego zastąpi baron Bonde.

W Karlskronie uzbraiaią wiele statkow dla wzmocnienia eskadry naszey na morzu środziemnem.

*Z Londynu d. 17. Sierpnia.*

Dzisieysza gazeta dworska zawiera królewską odezwę, którą zgromadzenie się parlamentu iest na dzień 5ty Października odroczone.

Ponieważ Król Neapolitański nieprzysłał woysk swoich do Malty, zatem woyska nasze ieszcze tam stoią.

Obiaśnienia Monitora względem fałszywości pogłoski o podziale Turcyi, zgadzaią się zupełnie z oświadczeniem lorda Hawkesbury.

Listy z Turcyi donoszą, że Francuzi od tamecznego rządu z szczególnieyszym szacunkiem są traktowani.

Dziś wieczorem poczta nowe urządzenie otrzyma. Pakieboty 4 razy w tydzień do Francyi odchodzić będą, a 2 razy do Hollandy i Kuxhaven; listy maią bydź wcześnie oddawane.

Przy Weymut i innych brzegach naszych morze pokilka razy w 10 minutach wznosiło się do 2 stop i znowu opadało. Statki rybackie były w wielkiem niebezpieczeństwie. We Włoszech i Portugalii takie zdarzenie bywa pospolicie przepowiedzeniem trzęsienia ziemi.

Z przyczyny urodzin Xcia Jorku, który rok 40 zaczął, były tu wszystkie domy illuminowane.

Xżę de Berry przybył do Edymburga.

Listy paryskie donoszą że Portalis iest przeznaczony na naywyższego sędziego, a tayna rada pierwszego konsula składać się będzie z Taylleyranda i Bertyera.

Żniwom naszym naypięknieysza pogoda towarzyszy. Ameryka równą się cieszy pomyślnością. Cena zboża coraz się bardziey zniża.

# DODATEK

## DO N$^{ru}$ 71.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 5 Września 1802.

*Pamiętna śmierć w Londynie.*

We czwatek d. 29 Czerwca, wieczorem o godz: 7 Pan Parlament, na ulicy parlamentowey w Westminster, podług własnego swego wyroku, przeniesiony został z życia do śmierci. Mało w owczas znaydowało się widzow, a ci składali się po większey części z drążnikow gazeciarskich. Czyli to słabowity skład ciała, czyli zbytnia powolność ku złym poradnikom, czyli wpływ nieszczęśliwey gwiazdy, dosyć, iż mało osob z famili Pana Parlamentu przyrodzoną umarło śmiercią. Kilkokrotnie, pod własnym iego dachem, wyrzucano mu na oczy przekupstwa, nierzetelność, uciemiężenie, zgwałcenie praw publicznych i prywatnych, i w ciągu całego swego iestestwa był przedmiotem zawiści i podeyrzenia. Zaraz na początku politycznego swego życia, był współwinowaycą dopełnionego dawniey attaku na pieniądze ludu, którego iednak dziedzicznym bydź powinien opiekunem. Pod tysiącznemi pretextami wysysał maiątki poddanych J. K. Mci, gdzie tylko mogł dostać, a kto się skarżył, został wtrącony iako zdrayca do więzienia Coldbathfields. Nieprzestaiąc na tym domowym gospodarstwie, wdał się w zagraniczną kłotnią, i uczynił na iednego z naszych naydawnieyszych przyiacioł i sąsiadow attak, połączony z strumieniami krwi, i hukiem armat. Wstrzymał bieg praw, i nayznakomitszych pomocnikow tychże swazow zabespieczył od sądowego ścigania przez bill bezkarności, daiąc zły przykład i ponętę do następnych zbrodni. Starożytny kształt sądownictwa, przez rzezie, które obrano, zamienił się z powodu wielkiego zapału obudwoch stron w liczne bitwy, tem kosztownieysze, iż ciągle magistraturom sądowym nową nadawano postać. Sąd odprawił się, iuż to przy Cap St. Vincent, iuż przy Helder i Camperdocon, a potem w Alexandryi w Egipcie. Koszta sądowe były niezmierne, a zatem, Pan Parlament musiał się nieustannie nowemi zatrudniać pożyczkami pieniędzy. Przeszło połową podniosł dzierżawę swoich arendarzow. Nieprzestaiąc ieszcze na tym, domagał się nowych podatków, i potroił dawnieysze. I to nie wystarczało, chodził więc od drzwi do drzwi, żebrząc iałmużny. Nakoniec, gdy i to było mało, oprocz wszystkich innych podatkow, i dochodow, wyciągnął dziesiątą część intraty od każdego obywatela. Pomimo tych summ, zapewniaią, iż przy swoiey śmierci zostawił 300 mill. f. szt. długu przez siebie zrobionego. Trzeba mu iednak oddadź sprawiedliwość, iż za powiększeniem swoich przychodow, dobra swoie znacznie polepszył, sprzyiał rolnictwu, i więcey, niżeli iego poprzednicy, włości odłogiem leżących, żyznemi uczynił. Te były nayprzednieysze czyny iego życia, wyiąwszy atoli chemiczne doświadczenia. Pierwszą iego probą była, przemiana pieniędzy na papiery. Doświadczenie to, iest znane pod nazwiskiem kamienia antyfilozoficznego; udało mu się zupełnie, czem tak dalece wzmocniła się bardzo iego naturalna skłonność do chemii, iż każdy moment, wolny od nagleyszych interessow, poświęcał tey nauce. Ostatnią zaś iego probą było *pieczenie chleba pszennego bez mąki*, w celu odwrocenia niedostatku i drożyzny. P. Hawkesbury zeznał pod przysięgą,

iż widział to doświadczenie, szczęśliwie na iednym czerwonym śledziu w Szkocyi, uskutecznione. Pan Parlament przepędziwszy swą młodość i doyrzałe lata w interessach politycznych, za wzmagaiącym się coraz wiekiem chciał weyść w związek małżeński z iedną młodą Irlandką, którą przez długi czas za metressę iego poczytywano. Po licznych taiemnych intrygach, życzenie iego pożądany otrzymało skutek, i dał nowy przykład starego przysłowia: iż małżeństwo między styczniem i maiem rzadko bywa szczęśliwym. Jakoż, zapewne te śluby stały się powodem, iż iego nayznacznieyszy sługa, który był u niego wszystkim, i nauczycielem, porzucił swoy urząd. Tymczasem proces ciągnął się z zawziętością; przeciwna strona wzięła młodego rycerskiego adwokata z Korsyki, który oświadczył: że Pani Rzeplita, daleka od dania swoiemu rywalowi żądaney nadgrody i bespieczeństwa, wypędziła go raczey gwałtem ze wszystkich iego possessyi. Na mieysce oddalonego urzędnika, przyięto szacowną, lubiącę porządek, starą kobietę, która od nieiakiego czasu w teyże familii użytą była do ustawiania krzeseł. Od tego momentu, P. Parlament zmienił zupełnie cały swoy ton. Ow, który przed kilku dniami o samey tylko woynie i krwi gadał, stał się nagle uprzeymym, a nawet poiednał się wkrotce z dawnym przyiacielem na północy; oddał Pani Rzpltey wszystko, co tylko żądała, dla kupienia sobie iey przyiaźni, i ustalenia dobrego u niey o sobie mniemania. Lecz zdrowie iego było nader słabowite, a lekarze znaiący dobrze skład iego ciała, oświadczyli, iż chociażby nie został zabitym, trudnoby mu iednak było przeżyć zime &c.

## DONIESIENIA.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa podaie do wiadomości, iż różne kleynoty w złocie, srebrze i w koralach dnia 14 Września r. b. o godzinie 9 ranney tu na Ratuszu przez publiczną licytacyą więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedawane będą.

Wszyscy zatem chcący sobie takowych kleynotow nabydź, maią się na wzwyż wyrażonym terminie, i mieyscu znayd wać. Dan w Krakowie d. 13 Sierpnia 1802.

*J. Gellinek.*
*T. Krzyżanowski.*
*Łodziński.*

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
*Koztowski sekr.*

Kamienica w Krakowie ulicy Floryanskiey pod Nrem 542 stoiąca iest do sprzedania, któby sobie takowey życzył nabyc niech się uda do teyże kamienine na pierwsze piętro na tył okna, gdzie o cenie powezmie wiadomosć, w którey to kamienicy na dniu 15 Września 1802 roku rożne rzeczy ruchome i suknie zra o godzinie 9 a po południu o godzinie 2 sprzedawane będą. a to za gotowe pieniądze.

Na dniu 27 Września t. r. propinacya miasta Połańca, którey cena fiskalna iest 616 zł. ryń. tudzież na dniu 29 Września tu propinacya miasta Osieka, którey cena fiskalna 280 zł. ryń. iest w kancellaryi urzędu cyrkularnego Sandomirskiego zrana o godzinie 9tey na 3 lata przez publiczną licytacyą naywięcey daiącemu w arędę puszczone zostaną. Ochoczy zatym zaarendowania na wyznaczonym dniu w mieyscu znaydować się maią.

Dan w Sandomirzu dnia 3go Augusti 1802.

*Lakupicz, Starosta Cyr.*

*C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Urod: Theresie z Laskiewiczow Brzozowskiey matce i opiekunce i Kazimierzowi małoletniemu po Franciszku Brzozowskim zostawionemu synowi, że sukcessorowie Jana Jakóba Bourkard, to iest Elżbieta Bourkard wdowa i Konegunda z Bourkard Charniszowa, u sądow tych w sprawie zapłacenia summy 112000 zl. pol. c. s. c. tudzież ażeby powodowie na prawa i bespieczeństwo względem dóbr Turzystwo z przyległ: w tymże mieyscu gdzie ta sama oblatowana była następowali, żałobę na nich podali i opomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga doprasżali się.*

*Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości, gdzie oni zostaią lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego Ur. Obniskiego z ich szkodą, i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi i sądowey rozpo-*

*eznie się, i ukonczony zoſtanie; oni przeto Edykiem ninieyszym tym końcem upominaią się, ażeby wczaſie przyzwoitym to ieſt w 90 dniach sami się ſtawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zaſtępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych śrzódkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieyſze osądzą, gdyż inaczey wſzelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw samiby sobie przypisać byli winni. — Dan w Lublinie dnia 23 Czerwca 1802 roku.*

*Gołaſzewski.*
*Wrabetz.*
*Purtscher.*

*Z Rady C. K. Sąd: Szlach: Lubel: Galicyi Zachodniey.*
*Sahaneck.*

*Z Ces. Kr. kraiowego-Gubernium na Galicyą Zachodnią.*

*Dnia 1 Pożdziernika r. b. puszczony będzie w Ces. Kr. Guberniu m na Galicyą zachodnią w Krakowie liwerunek wszyſtkich, iakiekolwiek imię maiących skarbowo-drukarskich i z tym połączonych introligatorskich robot, wyiąwſzy xiążki ſzkolne normalne i łacińskie, dla C. K. Gubernium, dla C. K. Appellacyi i C. K. sądów ſzlacheckich w Krakowie i Lublinie, dla Buchalteryi prowincyonalno-rządowey, dla kaſſy główney, dla kaſſy bankocetlowey, dla administracyow ceł, tabaki i ſtępla, i administracyi mięsa koſzernego, dla administracyi dobr rządowych, Dyrekcyi kraiowo-budowniczego, Urzędu mienniczo-probiernego dla urzędu fiskalnego, Dyrekcyi Pollicyi, urzędu jeneralnego taxalnego, i dla sądów kryminalnych w Krakowie, Lublinie i Sandomierzu, nakoniec dla wszyſtkich urzędów Cyrkularnych i Dyrekcyi powiatowey olkuſzowskiey, na lat trzy od 1go Grudnia 1802, aż do oſtatniego Liſtopada 1805 owemu, który roboty te w cenie naytańszey doſtarczać zobowiąże się.*

*Ceny wywołania są:*

*I. W przypadku gdy urzędy i inſtancye same papieru doſtarcą.*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| a) *na ordynaryynym drukowym papierze ryza po* | *Ryń.* | 2 | *kr.* | 30 |
| b) *na kleiowym papierze ryza po . .* | — | 3 | — | —. |
| c) *na papierze medyan ryza po . . .* | — | 4 | — | — |
| d) *na papierze rygałowym ryza po . .* | — | 7 | — | — |
| e) *na papierze superrygalowym ryza po .* | — | 12 | — | — |
| f) *na papierze imperyał ryza po . . .* | — | 15 | — | — |

*II. W przypadku zaś gdy liwerant sam papier do tego doſtarczy,*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| a) *za ryzę ordynaryynego drukowego papieru po* 275½ □ *cali* | *Ryń.* | 4 | *kr.* | 24. |
| b) *za ryzę ordynaryynego kleiowego papieru na* 275½ □ *cali* | — | 5 | — | 30. |
| c) *za ryzę medan papieru po* 338½ □ *cali . . . .* | — | 11 | — | — |
| d) *za ryzę rygałowego papieru po* 425½ □ *cali . . .* | — | 17 | — | 36. |
| e) *za ryzę superrygałowego papieru po* 476⅜ □ *cali . .* | — | 23 | — | 6. |
| f) *nakoniec za ryzę imperyał papieru po* 584½ □ *cali .* | — | 28 | — | 36. |

*Wreście ma się każdy na licytacyą przychodzący w wadium gotowych pieniędzy przed licytacyą zaliczyć się maiących 2000 ryńskich, iako 10 procentow rocznego cyrcyter zarobku, opatrzyć, ktore owym licytantom natychmiast po zakończoney licytacyi wrócone będą, którzy nienaylepsze podanie wyrzekli, tym zaś ktorzy naylepiey podali, takowe pieniądze po zezwolonym licytacyynym resultacie i utwierdzonym kontrakcie przez rząd kraiowy, w summę kaucyi zaliczoney bydź maiącey wrachowane, lub po złożeniu kaucyi wrocone będą; przeciwnie zaś, gdyby kontrahent od dzierżawy zalicytowaney przed zawarciem kontraktu odſtąpić miał, takowe pieniądze na rzecz skarbu poydą. — W Krakowie d. 26 Marca. 1802.*

*Fest.*

Na dniu 15go Września będą w cyrkularney kancellaryi Krakowskiey grunta do beneficium Nasichowice należące w 9 letnią arende przez publiczną licytacyą wypuszczone. Kondycye tyczące ſię w teyże kancellaryi codzień widzieć można,

W Krakowie dnia 22go Sierpnia 1802.

*Riedheim, Starosta cyr.*

Dziedziczka Domu na Przedmieściu Lubicz Wesołą pod Nrem: 198 ſtoiącego, uwiado-

nia publiczność, iż takowy dom wraz z kilką tysięcy cegły, i kilkunastu sążni kamieni, oraz dwiema ogrodami, przez publiczną licytacyią na dniu 15 miesiąca Września 1802 roku o godzinie 9 zrana w tymże Dworku odprawić się maiącą, sprzedać przedsięwzięła. Każdy przeto chęć kupna maiący w dniu, godzinie i mieyscu przeznaczonym stawić się raczy, a więcey daiącemu Dom ten przez publiczną licytacyią sprzedanym za gotowe pieniądze będzie.

Przez C. K. Sądy Szlacheckie Lubelskie Galicyi Zachodniey czyni się wiadomo ninieyszym Edyktem już po piąty raz, wszystkim i każdemu z osobna sukcessorom po niegdy Janie Szymońskim koniuszym Alexandry z Xżąt Czartoryskich Ogińskiey, iż tenże Jan Szymoński umarł i nieiaki maiątek w tych kraiach zostawił.

Wszyscy więc sukcessorowie o spadłey tey sukcessyi i z tym dodaniem się uwiadomiaią, aby w przeciągu dwoch miesięcy swe oświadczenie względem przystąpienia do tego dziedzictwa po Janie Szymońskim pozostałego do tuteyszych sądow podali, gdyż inaczey to swym porządkiem z kuratorem massy pertraktowane będzie.

*Gołaszewski.*
*Wrabetz.*
*Gruszecki.* *Z Rady C. K. sądow Szlach. Lubelskie Galicyi Zachod.*
*Dan w Lublinie 14 Lipca 1802.*
*Sahaneck.*

C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Gallicyi zachodniey, oznaymuią tym Edyktem Ur. Mikołaiowi i Ignacemu Mrozowickim, że Ignacy Kuczewski, u sądow tych o summę 160940 zł. pol. 15 gr. lub teyże zabespieczenie, żałobę na nich podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga doprasżał się.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się im patrona tuteyszego Moraczewskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukonczony zostanie; oni przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w 90 dni excypowali, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali albo nakoniec innego patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą, gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw, samiby sobie przypisać byli winni. Dan w Lublinie dnia 9. Czerwca 1802 roku.

*Gołaszewski.*
*Puttscher.*
*Gruszecki.* *Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Lubelskich Gal. Zachod.*
*Sahaneck.*

*C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey, oznaymuią tym Edyktem Urodzonemu Xaweremu i Antoniemu Turskim ś. p. Felixa Turskiego Biskupa Krakowskiego sukcessorom, tudzież Placydowi Trzaszkowskiemu, że Paweł Jagmin o zwrocenie terminu z przeniesienia zaczętey) przez maloletniego Dominika Xcia Radziwiłła o powrocenie Folwarku) na nich sprawy, u sądów tych żałobę na nich podali, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga doprasżał się.*

*Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego Ur. Reynbergiera, z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się: i ukonczony zostanie; oni przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: dnia 14 Września r. b. o godzinie 10 ranney sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do obroney swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą, gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw, samiby sobie przypisać byli winni. Dan w Lublinie dnia 7 Lipca 1802.*

*Gołaszewski.*
*Gruszecki.*
*Friedenthal.* *Z Rady C. K. Sądow Szlachec. Lubelskie Galicyi Zachod:*
*Sahaneck.*